

Pedagogisk planering och dokumentation

Nätverksträff 14.11.2023

PeD, Johanna Still



Målstyrd verksamhet



This Photo by Unknown Author is licensed under [CC BY-ND](#)

Förutsättningar för målstyrd verksamhet



Relationskompetens

- Lyssna, kommunicera och bekräfta positivt
 - Planera in stunder under dagen då ni har tid att sitta ner och samtala och föra dialoger med barnen

Tid

- Härvarande och närvarande pedagoger
 - Hur kommunicerar ni detta med varandra inom teamet
 - Ge alla i personalen möjlighet att vara närvarande

Smågrupps verksamhet

- Statiska och dynamiska grupper
 - När delar ni in barnen i mindre grupper under dagen?
 - Vad är det som avgör vilka barn som bildar en liten grupp?

Pedagogisk planering - Mål och målformuleringar

- Anger syftet med undervisningen
- Ger bra underlag för planeringen
- Motiverar och underlättar barnets arbete
- Underlättar kommunikationen mellan pedagoger
- Underlag för den slutgiltiga utvärderingen av arbetet
- En förutsättning för att kunna dokumentera barns lärandeprocess



- Styrdokument och läroplaner är målinriktade!

Målet skall vara.....

- Begripligt och klart formulerat (så alla förstår det på liknande sätt) -
- inte ett tema
- Meningsfullt (barnen ska ha nytta av att lära sig det)
- Realistiskt
- Mätbart
- Tidsbestämt
- Konsistent
- Stimulerande

Mål

- **Olika nivåer**
 - Långsiktiga mål
 - Kortsiktiga mål
 - Mål för hela gruppen
 - Mål för en liten grupp
 - Mål för det enskilda barnet
- **Färdighetsmål**
 - t.ex. knyta sina skor, äta med kniv och gaffel
- **Riktningmål**
 - t.ex. utvecklar sitt språk, fokus på värderingar, vårdande av naturen
- **Förståelsemål** (kognitivt)
 - t.ex. utvecklar förståelse för ett fenomen, process osv

Dokumentation och pedagogisk dokumentation?

- *Dokumentation* = insamling av dokumenterat underlag med hjälp av olika medier såsom teckningar, foto, anteckningar, film eller ljudinspelning
- *Pedagogisk dokumentation* = verktyg (dokument, filmer osv) som kan användas på daghem för att *följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten* med utgångspunkt i de mål som framgår i läroplanen
- *Systematisk dokumentation*
- Lenz Taguchi; ped.dok. Möjliggör utveckling och lärande hos barnen genom att det dokumenterade underlaget *analyseras*

Aktivitetens planering - dokumentation

Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
Pyssel (farsdagspyssel)	Skogen (hösttecken)	Sångstund (Sångpåse)	Rörelsestund Grovmotoriska övningar)	Fri lek

Ger svar på frågan: Vad ska vi göra med barnen och när? Inga mål!

Tisdag skogsutfärd: Barnen uppmuntras att röra på sig och söka tecken på att det blir höst. Barnen samlar material som diskuteras i grupp.

Dokumentation: Fotografier av verksamheten i skogen (delas med föräldrar). Efter aktiviteten funderar personalen på vad barnen kan ha lärt sig under denna aktivitet:

Matte: uppräknig av antalsraden

Språk: nya ord o begrepp

Socialt samspel: lekar i skogen

Vardagskompetens osv.

Pedagogisk planering – pedagogisk dokumentation

Veckoplanering med fokus på målet:

Vi vill utveckla barns förståelse för varför löven ändrar färg på hösten?



Måndag	Tisdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
<p>FM: Lärandestund Dokumentera barns förförståelse!</p> <p>EM: Musik; spela på naturmaterial från skogen, lyssna på skogens ljud och olika löv som prasslar, skapa ljudkulisser till höstbilder, måla till musik t.ex. Vivaldis</p>	<p>Skapande: Låt barnen skapa konstverk av löv. Diskutera färger o nyanser</p> <p>EM: fokus på målet - experiment</p>	<p>Rörelse: Utomhus, fokus på de motoriska grundfärdigheterna hoppa. (Aktiviteter som innehåller mål för rörelse och förståelsemålet- hoppa - höstlöv)</p>	<p>Matematik och naturvetenskap Experiment och matematikinspiration; sortera löv enl. storlek, färg, form, räkna löv osv.</p>	<p>FM: Lärandestund Mulleskogen Fokus på målet. Rikta barnens uppmärksamhet på löv, färgförändringar, att löven faller utomhus osv.</p>



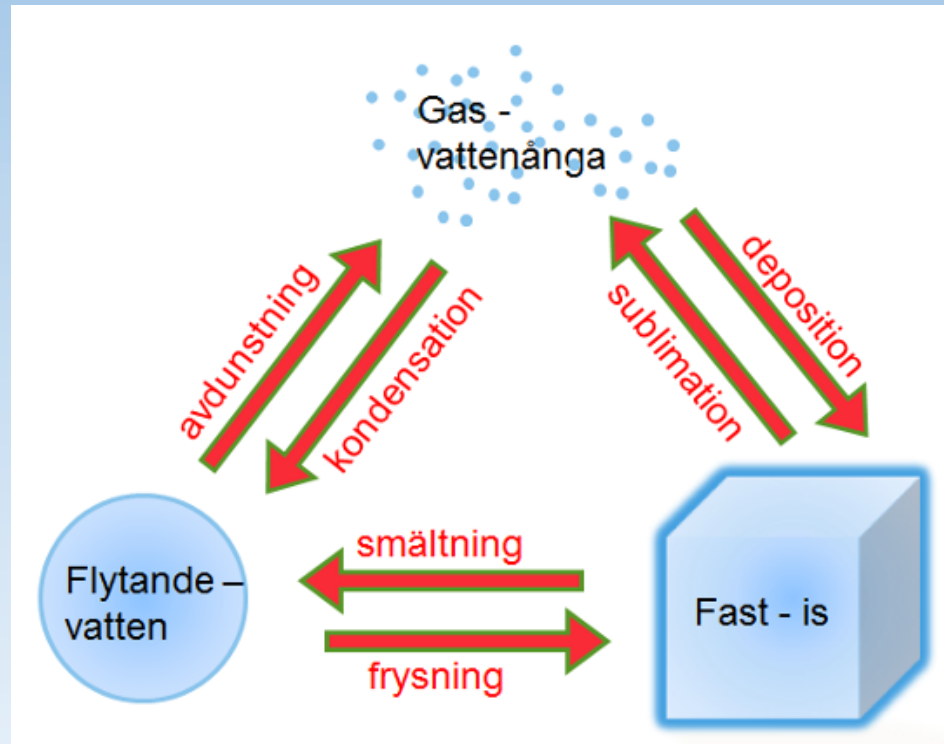
Exempel Lärområdet: Jag utforskar min omgivning

Barnen ska erbjudas möjligheter att

- iaktta, strukturera och förstå sin omgivning
- göra egna iakttagelser, få upplevelser och erfarenheter i anslutning till lärmiljöerna
- **förstå orsakssammanhang** och utvecklas som tänkande och lärande individer
- benämna saker och använda olika begrepp för att **främja multilitteracitet**
- **hitta problem som anknyter till lärmiljön, fundera över dem, dra slutsatser och söka lösningar på dem**
- iaktta naturfenomen, **undersökande och experimenterande arbetsätt**
- ställa frågor, gemensamt söka svar och dra slutsatser
- bekanta sig med digitala verktyg

Mål: Utveckla barns förståelse för vattnets olika former

Viktigt att läsa in sig på målet för att hitta olika aspekter (kritiska aspekter) att lyfta fram



Tar reda på barnens individuella förförståelse- för att kunna planera vidare och se vad barnen inte ännu inte fått syn på

Dokumentation:
film+ teckning +
text kring
barnets
förförståelse



Mål: Vi vill utveckla
barnens förståelse
för varför vatten
fryser till is

Ta reda på barnens förförståelse
kring målet och dokumentera den!



Dokumentation

- (Personalen har lagt ut ett mjukisdjur, räven Evelyn på gården med en matkopp med fruset vatten framför.)
- Samling: Läraren läser upp brevet av olyckliga Evelyn som inte kan dricka vattnet och barnen och barnen går ut för att träffa den olyckliga Evelyn. Barnen funderar över varför vattnet i Räven Evelyns skål frusit till is under natten.
- Barnen försöker hjälpa räven med att hacka sönder isen och några barn vill hämta vatten inifrån så att Räven Evelyn får dricka.
- Barnens första reaktioner och kommentarer spelas in på film
- Läraren uppmuntrar barnen att rita en teckning då de kommit in: vatten och is och samtidigt går läraren runt och dokumenterar barnens tankar kring varför vattnet frusit till is. Läraren ställer också frågor om var man kan hitta fruset vatten, rinnande vatten osv.



Dokumentation av förförståelse- Ivars tankar

Vatten: Ivar berättar att vatten finns i hav och han vet att båtar flyter på vattnet och fiskar och människor kan simma i vatten. Han säger att regn är vatten och man kan dricka vatten o duscha i vatten.

Pedagogens frågor: Vet du vad is är för något?

Ivar: det är hårt och kallt – som en isbit.

Hur blir det is? Mamma brukar laga is i frysen. Jag vet inte...

Är snö också is? Nej, snö e snö men det är kallt o is är kallt.



Is: Ivar har ritat en vattenpöl med is och beskriver med inlevelse hur det låter att hoppa på isen. Ivar har ritat en snögubbe och skridskor för han tycker om att skrinna på is. Ivar vet också att det kan bli is på bilens rutor då det är kallt.

Kritiska aspekter

- **Vad behöver barnen få syn på:** vattnet fryser till is vid 0 grader, saltvatten i hav vid ca -2 grader, fryst vatten tar mera plats (molekylerna bildar mönster), man kan tina och frysa vatten, vatten fryser främst utomhus vid kall temperatur, sällan is inomhus förutom i frysen osv.
- Planera tillsammans med barnen aktiviteter och experiment som hjälper barnen att få syn på och förståelse för varför vattnet fryser till is.
- Barns delaktighet: Fråga barnen! Hur ska vi få reda på detta? Utgå från barnens förslag!



Lärandets akt = barnens och personalens förslag

Barnets förslag:

Vi kan googla

Vi kan läsa i någon bok

Vi kan fråga någon som vet

Vi kan gå ut och söka is



Personalens förslag:

Experiment,

Ge barnen upplevelser av kyla, vattendetektiver

EN MÅNGFALD AV AKTIVITETER SOM UTGÅR FRÅN SAMMA AVGRÄNSADE MÅL

Barnen får uppgiften att vara vattendetektiver o fotograferar vatten i rinnande och fast form – reflektion kring temperatur på bilderna



Barnens teckningar, bilder, fotografier, böcker osv. sparas digitalt i barnets digitala mapp

Barnets efterförståelse

Ped: Vad tänker du på när jag säger vatten /och is?

Ivar: Vatten finns i gurka och människor o

sjöar och vattenledningar. Is blir det av vatten

när det blir kallt. När det börjar snöa ute så blir det is.

Men vi har också lagat isbitar och isglass i frysen och så

vet jag att en burk med vatten spränger när det blir is

för det ryms inte in då för isen är större än vattnet. Det

är för att vattnet klumpar ihop i "monekyler".



Brev till
Räven Evelyn
om varför
vattnet frös
till is



Synliggör barnets lärandeprocess - pedagogisk dokumentation = reflektion över dokumentationen

• Förförståelse



Vatten: Ivar berättar att vatten finns i hav och han vet att båtar flyter på vattnet och fiskar och människor kan simma i vatten. Han säger att regn är vatten och man kan dricka vatten o duscha i vatten.

Is: Ivar har ritat en vattenpöl med is och beskriver med inlevelse hur det låter att hoppa på isen.

Ivar har ritat en snögubbe och skridskor för han tycker om att skridskå på is. Ivar vet också att det kan bli is på bilens rutor då det är kallt.

Efterförståelse



Ped: Vad tänker du på när jag säger vatten /och is?

Ivar: Vatten finns i gurka och människor o

sjöar och vattenledningar. Is blir det av vatten

när det blir kallt. När det börjar snöa ute så blir det is.

Men vi har också lagat isbitar och isglass i frysen och så vet jag att en burk med vatten spränger när det blir is för det ryms inte in då för isen är större än vattnet. Det är för att vattnet klumpar ihop i monekyler.

Praktikperiod

- **Grundläggande praktik:** Studerande lär sig att formulera ett mål (barns intresse/och behov) och planerar verksamhet som är lämplig för barnen utifrån något lärområde och läroplanens innehåll. Utgår från ett välformulerat kortsiktigt mål (färdighetsmål/förståelsemål)
- **Fördjupad praktik:** Utgår från utvecklingspedagogiken med fokus på lärarens roll och barnens delaktighet. Planerar ett kognitivt lärandemål och följer barnens lärandeprocess och synliggör barnets lärande för barnet självt med hjälp av pedagogisk dokumentation
- **Förskoleundervisningspraktik:** Utgår från variationsteorin och planerar en lärstudie där läraren planerar lärstunder utifrån barnens förförståelse och kritiska aspekter och dokumenterar lärprocessen.



Frågor-
reflektioner?